

A pedagógus mint személyiségfejlesztő

A pedagógus mint személyiségfejlesztő

Személyiség: viselkedésnek, a gondolkodásnak és az érzelmeknek az a jellegzetes mintázata, amely meghatározza a személy környezetéhez való viszonyát.

Fejlesztés: a fejlődés várható ütemén túlmenő képességgyarapodás, integrációfokozódás, lelki fejlődés, szocializáció.

A pedagógus mint személyiségfejlesztő

- A személyiségfejlesztő hatások kevésbé oktatási módszerek függvényei, mint inkább a pedagógus viselkedésének, személyiségének.
- Nehezen kimutatható, mert maga az
 - iskolai pedagógiai rendszer
 - a kollégák hatásajelentősen befolyásolja.

A pedagógus mint személyiségfejlesztő

- A **tanárok közötti** szervezeti és informális **kapcsolatokat**, az **iskolai vezetés** módját, az iskola légkörét, **szellemét** - mint keretet - a fejlesztés fontos elemének tartjuk.
- A pedagógus lehetséges identifikációs modell.
- A személyközi konfliktusok kezelésében minta adó személy.
- A nagy energiákat befektető pedagógusoknál megnő a kiégés veszélye

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

- Kijelenthető, hogy *a személyiségfejlesztő hatások kiemelkedő fontosságú kerete, hordozója a feladat.*
- Nyilvánvaló, hogy valamely sportbeli, zenei vagy manuális produkció kitartó passzív szemlélete sem eredményezi azt, hogy az egyén hasonló produkciók végrehajtására valaha is képessé válna.

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

- A személyiségfejlesztő jelleg **csak a motivált és nem kényszer** jellegű feladatokra érvényes.
- A kényszer jellegű feladatok ilyen fejlesztő funkciókkal egyáltalán nem vagy csak lényegesen kisebb mértékben rendelkeznek.

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

A feladatok személyiségfejlesztő funkciói közül a legmagasabb rendű, a

1. normaközvetítő funkció

- *A feladatok burkoltan magatartási, szociomorális normákat, szabályokat is magukban foglalnak.*
- *A feladat tehát normatartó magatartást követel meg, mert e nélkül a feladatvégzés folyamata kudarcba torkollik.*
- *A feladat a szociális tanulás egyik változatának, a normatanulásnak fontos feltétele.*

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

2. Beidegző (szokásformáló) funkció

Feladatok nélkül nincs szokásformálás

- *udvarias kapcsolattartás szokásai*
- *alkotótevékenység*
- *munkafegyelmi szokások*
- *.....*

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

3. Kortársi interakciókat szabályozó funkció.

Ezek az interakciók szociomorális értelemben lehetnek formáló hatásúak.

- *kölcsönös értékelés*
- *segítségadás*
- *követelés*

A destruktív, antiszociális feladatok a kölcsönhatásokat is deformatívvá, torzító hatásúvá teszik.

- *fiatalkorú bűnözők*

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

4. Készségfejlesztő funkció

- *A készség automatizált műveletet jelent. Előnye az életvezetés és a szociális életképesség szempontjából, hogy tehermentesíti a személyiséget bonyolultabb feladatok ellátása közben.*

5. Képességfejlesztő funkció

- *Lehetővé teszi, hogy a személyiség adotttságállományából (biológiai diszpozícióiból) működőképes és hasznos képességek fejlődjenek ki.*

A feladatok típusai

- *intellektuális feladatcsoport.*
- *manuális feladatcsoportról*
- *szociális feladatcsoportnak*
 - *kooperációs,*
 - *kommunikatív és*
 - *szociomorális*

A szociomorális feladatok szerepe döntő fontosságú a konstruktív szokások és magatartásformák kialakításában

A feladat mint személyiségfejlesztő tényező

Alkotó feladatok

- tervezés

- *projektmunka*

amely valamilyen tevékenységforma szinte teljes ciklusát végigjáratja a tanulókkal a tervezéstől az értékelésig.

Önállóság, kreativitás, önbizalom,...